

Enalisk protest mot Wallace:

Den fria västvärlden står nu emot det Sovjet som belagts med bojor

LONDON den 13. (TT från Reuter.)
Då Henry Wallace talar till det brittiska folket och uppmanar det att stödja hans ideal om en värld, så är hans räd missriktade eller t. o. m. farliga, heter det i en ledare i Observer. Om Storbritannien lydde hans råd, skulle det finna sig avskuret från båda världarna, övergivet och hjälplöst i tomrummet. Den avgörande faktorn är att såväl Storbritannien och Amerika tillhör den fria världen — den värld där den mänskliga andens frihet respekteras — under det att Ryssland tillhör den totalitära världen, där den mänskliga andan är belagd med bojor.

I denna fundamentala fråga kan det inte finnas någon neutralitet. I svaghet mellan de två världarna kan ingen sådant upprätt.

USA:s mål får inte bli samma som Hitlers!

LONDON den 13. (TT från Reuter.)
Vi ämnar inte låta Hitlers mål — världsherravälde — förverkligas av den amerikanska imperialismen, heter det i en deklaration, som utsänts av ledarna för de kommunistiska partierna i Storbritannien, Australien och Sydafrika samt de framsyftiga arbetarpartierna i Kanada.

Deklarationen sammanfattar resultaten av imperiets kommunistkonferens i London i mars.

USA:s makt eller den enkla människans?

LONDON den 13. (TT från Reuter.)
Henry Wallace förklarade i ett radiotilltalande här på söndagskvällen att hela världen behöver en ny giv. Idag är det allt för klart att vi driver mot en tveksam värld och att Amerikas oerhörda makt och rikedom användes för strategiska och militära syften snarare än för en höjning av levnadsstandarden i länder som skulle kunna bli stora marknader för de amerikanska exportvarorna. Genom att ge dessa länder plögar och verktyg i stället för kanoner kan vi avbryta den amerikanska depressionens egg, utluta den internationella handeln och till slut åstadkomma det välsstånd som skulle göra kommunismen onödig i västerlandet.

Den nya nationalismen inom kolonierna kommer att vända sig till kommunismen och Sovjet, om USA förklarar, att detta är den amerikanska maktpolitikens århundrade i stället för den enkla människans.

HISTORISK KONSEJL. Tre bilder från fredagens konselj, då Karin Kock installerades som konsultativt statsråd. I v. skriver Karin Kock sitt namn i statsrådslistan. I m. sitter statsråden Göre, Mossberg, Weijne, Ericsson och Nilsson. I r. sitter statsråden Göre, Mossberg, Weijne, Ericsson och Nilsson.

Danska kungens familj samlad vid sjukbädden

KOPENHAMN den 13. (TT fr. Reuter.)
Kung Christian uppges ha haft en skarpa lagn natt. Temperaturen på söndagsmorgonen var 38,1.

KI 11.45 för kungens familj till sjukhuset, en av kungens läkare, för en överläggning.

Vaktparaden gick på söndagen som vanligt, och mycket folk hade samlats på Amalienborgs plads, men stämningen verkade något tryckt trots det vackra vädret.

Den nya kungen i konung Christianas sjukdom inträdde vid 15-tiden på lördagen, då kronprinsessan Ingrid, som var på sammanträde i Ridda barnens styrelse, kallades till Christian VII:s palats på Amalienborg tillsammans med sin make, kronprins-regenten, Prinsessan Ingeborg, som befann sig hos prinsparet Axel på Bernstorffs väg, hämtades in till residenspalatset i konungens bil. Hela kungens familj stannade på natten i konungens sängkammare, och konungens tillstånd betecknades på söndagsmorgonen som mycket allvarigt. Om konungens temperatur har det inte varit möjligt att få något uttalande från hovmarskalkens kontor, och med konungens fyra läkare har det inte varit möjligt att få kontakt. Ett stort antal journalister från Danmark, Europa och Amerika håller väkt i närheten av Amalienborg.

På söndagskvällen följande av konungens fyra läkare undertecknade bulletinen:

Om konungens sjukdom kan följande upplysningar lämnas: I samband med hjärtattacken för en vecka sedan utvecklade sig en lindrig lunginflammation orsakad av försvagningen genom krisens förlopp. Efter behandling med digitalis och penicillin gick lunginflammationen tillbaka, men den har inte helt hävt.

En under längre tid utvecklad begränsad kallbrand i högra foten — vilken icke framkallats genom den olycksbeteendet konungen utsattes för 1942, som berörde vänstra foten — har medfört en avsevärd trötthet, som förvärrats genom de nu tillstått komplikationerna.

Wien flaggade ej för Sovjet

Var finns våra krigsfångar?

WIEN den 13. (TT från Reuter.)
Trots övergångsmåttens order om flaggning på alla byggnader, var endast de offentliga byggnaderna och några få privata flaggprydda på söndagen, då Wien firade tvåårsdagen av Röda arméns befrielse av staden.

Arbetslöshetsskriv: Två år har gått, men en stor del av våra krigsfångar har ännu inte släppts hem. Vi får befrielse, men de flesta av dem bär kvar besvärliga och mistäuska tecken överhand över tacksamheten, och Sovjets nuvarande inställning till Österrike tenderar att underminera den av de militära frångångarna skapade prestige.

Mrs Roosevelt vicepresident?

Truman ställer upp än en gång

I vissa demokratiska kretsar i USA gör sig kraftiga röster höra, som yrka på att framtidens Franklin D. Roosevelts maka, Eleanor Roosevelt, vid de kommande valen skall ställas upp som kandidat till posten som vice president. Samma kretsar önskar se Truman kandidera ännu en gång till presidentposten. Skulle denna aktion lyckas betyder det att USA för första gången i historien får en kvinnlig vice president. Man räknar med att alla kvinnor tillhörande det demokratiska partiet och många partilösa kommer att stödja Eleanor Roosevelts kandidatur.

Tände eld på sin egen butik

Golvutvättning gav mystisk impuls

HUDDIKSVALL den 13. (TT)
En eldsviida i enfastighet vid Västra Tullgatan i Huddiksvall i lördags, varid skador värdades för 75.000 till 80.000 kr, var anlagd av innehavaren av Perssons Hemtjänstnaffur, Per Persson, vars lokal blev svårast härjad, har nämligen för polisen erkänt, att han anlagt branden. Persson uppges, att han köpt bensin för att göra ren en korkmatta i affären. När han på lördagsmorgonen kom till affären med bensinen för att tvätta mattan, fick han plötsligt en ingivelse att han skulle slå ut bensinen över mattan och tända på "för att bli kvitt affären". Han satte sin tanke i verket, och inom kort stod hela butiken i ljusan låga. Omfattande skador uppstod i hela huset. Persson, som är i 40-årsåldern, väntas bli häktad endera dagen.

FLUGISKE PÅ OLYMPIADEN?

LONDON den 13. (TT fr. Reuter.)
Då internationella olympiska kommittén sammanträdde i Stockholm, kommer britterna troligen att föreslå, att flygskite tas upp på det olympiska programmet.

Blev dödad av flygplan

Civilplan skulle landa på isen

FALUN den 13. (TT)
Murare Gustaf Gustafsson från Envelen blev på söndagen påkörd och dödad av ett civil flygplan på sjön Björkens i Mälaren, som var från Boda i Dalarna och tillfälligtvis landat på Björkens, skullevägen i bit över isen, varid Gustafsson kom i vägen. Han fick svåra skador och fördes till Falu-lasarett, där han avled. Gustafsson efterlämnar familj.

Stor ökning av ryska flottan i Östersjön

En kraftig ökning av ryska örlogsflojtans styrka, enligt St. P. P. marinvarven i Leningrad håller man slunda på med att färdigställa ett slagskepp, tre tunga kryssare, ett flertal stora jagare, en del ubåtar av mindre typ och en hel serie ubåtar. På västmakthall har man uppmärksamheten riktad på den ryska flottans rustning i Östersjön och är bl. a. inresserad av att få veta vad ryssarna gjort av de vid krigsutbrottet ännu ej helt färdigställda skroven av de tyska hangarfartyget Graf Zeppelin på 19.000 ton

och tunga kryssaren Seydlitz på 10.000 ton. Dessa skrov samt ett stort antal ubåtar skulle ryssarna enligt överenskommele förstöra.

Ryska Östersjöflottans tillväxt efter krigsslutet blir ytterligare markant, om man medräknar de enheter Sovjet fått överta från tyska marinen. Det torde med säkerhet vara sig om följande: Kryssaren Nürnberg på 6.600 ton, 7 större jagare, 10 ubåtar, 30 motorortopedbåtar, ca 250 minisvepare. Här till kan liggas det finska pansarskeppet Vahinmäinen på 4.000 ton.

Trettiofem svenskar blev räddade

Utbrotten vid Hekla kan bli månadslånga

Nytt jätteutbrott väckte islänningar

REYKJAVIK den 13. (TT Spec.)
Under fredagskvällen fram till midnatt hordes där från Hekla på lördagsmorgondagen var dinst ungefär lika kraftigt som utbrottet i dag och på morgnen väknade folk i de närliggande gårdarna. Vid 5-tiden på morgnen synes dessutom ett väldigt eldsken från sydöstskratern, varifrån lava alltså rinner. Ett nytt kraftigt dån hördes vid 16-tiden på lördagen.

Kl. 5.40 på lördagen registrerade seismografen i Reykjavik en jordstöt. En isländsk geolog anser, att det ökade dinst och jordstöten tyder på en ny eruptivnåg.

Utbrottet kan pågå i månader, förklarar geologerna.

HENRY WALLACE TILL STOCKHOLM. F. amerikanske vicepresidenten och handelsministern Henry Wallace besöker Storbritannien, där denna bild av den stridbare politiker taga vid en presskonferens i London. Mr Wallace kommer på sin Europareesa även att besöka Sverige.

Minsprängning vid Falsterbo

Svenska Lloyds motorfartyg "Acacia" minsprängdes på Fredagskvällen i Hönnerleden vid Falsterbo. Fartyget började genast sjunka med aktern. Svenska Orient Linien's "Sameland", som gick omedelbart efter "Acacia", tog ombord den till cirka 25 man uppgående besättning och de 10 passagerare, som befann sig ombord på det minsprängda fartyget. Samtliga är oskadda. Djupet vid olycksplatsen är 13 meter.

"Acacia", som legat infusen i isen i Stockholm i ett par månader, var nu på väg till Cadix och andra medelhavshamnar med huvudsaklig last av pappersmassa. Fartyget är ett av Svenska Lloyds mest moderna fartyg. Levererat från Erikströms verkstad i februari i fjol.

STOCKHOLM: Sjöfarten är ännu långt från säker för minor, och det är minör av det lärmaste slaget som finns kvar inom stora delar av Östersjön och Nord-sjön. Nu står en ny minsprängningskampanj inför sin början. Något svenskt deltagande i kampanjens minsprängningskampanjer kommer inte i fråga.

Sabotage och strejk i Portugal

För att tvinga diktatorn att avgå — polisen vaktar

LISSABON den 13. (TT fr. Reuter.)
Portugisiska arméofficiärer fick på lördagen order att återvända till kasernerna, där trupperna låg i alarmberedskap, sedan strejkorlogheter hade intrapporterats.

Den fjortonde dagar gamla hamn- och varusarbetsstrejken i Lissabon, vilken omfattar flera tusen män, visar definitivt tecken på att sprida sig. I en del kretsar tror man, att strejken ingår i en omfattande och välorganiserad plan på att tvinga dr Antonio Salazar regim att göra långtgående medgivanden till sina motståndare eller att avgå.

Vid en del fabriker sympatistrekade arbetarna under den gångna veckan.

I välnörmade kretsar tror man, att arbetarna vid de brittiska järn- och spårvägar, vatten-, elektricitets- och gasverken skall ansluta sig till strejken nästa vecka.

Oron i armén har också rapporterats. Fyra högre officerare lär av politiska skäl ha förflyttats till Kap-Verdeöarna och Madeira.

Nyligen förövades sabotage mot ett antal arméfilygplan på Centralflygfältet. För ett par dagar sedan var den elektriska kabeln till Marconistationen utanför Lissabon avbruten i 48 timmar, och på fredagen var telefontrafiken mellan huvudstaden och norra Portugal avbruten i flera timmar.

Myndigheterna har vidtagit kraftåtgärder mot de strejkande. I arbetarkvarteren patrullerar beväpnade polispatruller på gatorna, och batong-checker och fabriks anhänganden lär ha förkommit.

Järnvägsstationerna i Lissabon står under kraftig bevakning. I oppositionskretsar hoppas man, att krisen skall resultera i att de armelement, som står i opposition till Salazar, lyckas övertala den tveksamma armén att överta kontrollen i landet.

Spاربank slänger vid en strejk

Ännu ingen lösning nådd

När avtalsförhandlingarna för sparbankspersonalen i lördags kväll avbröts för att återupptas på söndag kl 11 var motståndningarna mellan parterna fortfarande mycket stora, upplyser ombudsman Palmqvist i Bankmannaförbundet på förfrågan.

Spاربankernas personal i hela landet har anmodats att lämna ifrån sig sina nycklar till resp. bankledningar.

När vi nu varslat om strejk vill vi vara beredda på att ingenting klickar, säger hr Palmqvist, och om personalen skulle behållit nycklarna hade den också haft skyldighet att komma till banken på måndagsmorgonen för att återlämna nycklarna, om vi nödgas låta strejken bli verklig. Och då kunde det lätt uppstå misförstånd och förvecklingar. Detta har vi velat undvika.

Och jag tror att allt är väl förberett så att ingenting klickar. Sparbankspersonalen är praktiskt taget hundraprocentigt ansluten över hela landet, så nog blir det en effektiv strejk.

Med hänsyn till den totala anslutningen till förbundet från personalens sida blir det svårt för sparbankerna att kunna hålla öppet. Flera sparbanker har också bestämt sig för att stänga om det skulle bli strejk.

Förbundslidarna ledes av landsövrig Liden som förlikningsman, och ännu eni på söndagskvällen hade man inte träffat en överenskommele, varför strejken således träder i kraft på måndagen.

Turkiet USA-rustar?

ROM den 13. (TT Spec.)
Enligt tidningen Tempo flyger varje dag tio amerikanska Mustang-plan från Italien till Turkiet. De skall levereras enligt ett avtal mellan USA och Turkiet.

10

Slavar på en sockerplantage — efter samtida teckning.

någon förkommen medicinare, vilken medelst droger och andra konstlade medel kunde reparera de eländiga så pass, att de till sin än större olycka gick igenom mörkrets skärslid. Precis som hästskojare medelst arsenik och andra knep kunde för några timmar sätta liv i en halvödd skinnmänn, så att den i en eventuell köparens ögon tedde sig som en veritabel sprakfåle.

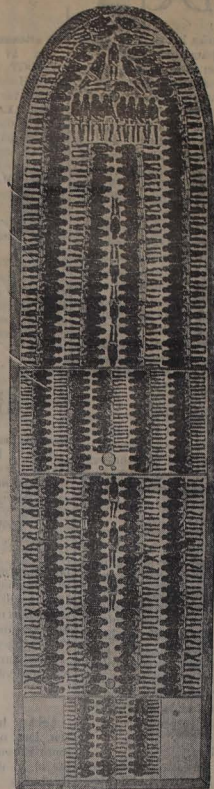
Först sedan kaptenen på slavtransportfartyget undersökt var och en av slaverna, varvid han klämde på varenda muskel, varje led och lem samt provade tänderna, fick de komma ombord. Det behövdes därför kraftiga medel för att göra de sjuka och elända sådana, att de kunde genomgå provningen. Vad bekymrade sig deras försäljare om att de med visshet skulle dö under transporten, vilkens strapaser de inte skulle kunna genomgå med livet i behåll.

Ombord på ett slavskepp skulle varje tum utrymme utnyttjas, så att största möjliga kvantitet "svart elfenben" skulle

Innan de svarta stuvades in i lastrummen tog man från dem varje klädtrass, varigenom man ville förhindra att smutsen i lastrummen blev ännu värre än den redan utan dessa klädtrassar blev.

Att smittsamma sjukdomar av alla slag under sådana förhållanden skulle rasa ombord på slavskeppen var självfallet. Dödligheten bland slaverna var också så stor, att i medeltal endast 20 procent överlevde färden för att gå ett oväntat öde till mötes på Sydstaternas bomullsplantager. Den mest fruktade sjukdomen var kopporna, och kaptenen själv undersökte dagligen de svarta, om de uppvisade några röda fläckar eller punkter, som kunde tyda på koppor. Var detta fallet inspråddes den olyckliga i en avhalkning.

Visade det sig efter några dagar att de mistänkta fläckarna inte kunde vara koppor försökte man bota den sjuke, ty ehuru "endast en rezer" utgjorde han som slav ett värdeföremål, som man inte ville kasta bort i onödan. Visade det sig däremot att han angripits av koppor, kastades han obönhörligen överbord. I alla bästa fall gav man den sjuke en dos morfin, innan han överlämnades åt hajarna. På fartyg där en koppeplendi brutit ut, strök vanligtvis 60 till 70 procent av slaverna med. Alla dessa kastades i havet, "och då",

En "packningsplan" för ett slavskepp mellan däck.

Detta föll genast och drog kättingen med de vid denna fängslade svarta överbord och ner i djupet. Det fanns skri som de olyckliga utstötta i sin dödsångest hördes vida omkring, innan det skvades i havet. Detta skri från hundratals förtvivlade strupar nådde fram till engelsmännen, som ansträngde sig till det yttersta för att hinna fram i tid. Men deras febrila rodd var förgäves, ty ett par minuter innan den engelska livbåten hann fram till slavskeppet hade den siste svarte försvunnit under havsytan, som omedelbart därefter låg lika stilla som före det oblygga död.

När matroserna från det engelska krigsfartyget med en officer i spetsen inträdde ombord på slavskeppet, tog kapten Homans emot dem med ett häfnfullt leende på sina läppar. Engelsmännen kunde ingenting göra, ty fastän de väl förstod vad som passerat, fanns de inga svarta ombord. Och det var först vid levande "svart elfenben" på ett slavskepp, som lagen tillstade ingrepp och bestraffning.

Det finns mycket, mycket mer att hämta ur Canots bok, vilket visar hur himelskräande brutal och grym denna de "svarta handel" med de svarta var. Men det ovan anförda torde vara alldeles nog Slavhandeln och slavtransporterna ägde rum långt in i förra århundradet och upphörde först sedan utgången av det amerikanska inbördeskriget gjort slut på slaveriet i sydstaterna.

I Östern existerar emellertid slavhandeln än i dag, och man har belägg för att en givande sådan trafik alljämt äger rum på Röda havet. Denna bedrivs i huvudsak av araberna, men man vet att även en annan vit man av snö vitnings lytnad deltar i det skändliga hantverket.

R. K.

(Copyright: Text & Bilder)

En bilu ur första upplagan av "Onkel Toms stuga" — den romans som mer än alla andra bidrog till intensifieringen av kampen mot slaveriet.

Handel med svart elfenben

DET HAR SKRIVITS en oändlighet av böcker om och skildringar över slavhandeln och slavhandlarnas och deras handgånge mäns grymma framfart. Väst och sant är att en avsevärd del av dessa slavschildringar är byggda på fantasier och hörsneger, varför man gärna velat tro att de varit inte så lilla överdrivna. Men här som i så många andra fall gäller maximen om att "verkligheten ofta överträffar dikten". Ett belegg härfor utgör en för något tiotal år sedan i London utkommen bok, "En afrikansk slavhandlars äventyr", vilken författats av en man, som själv varit med om slavhandeln. Den kan i viss mån betraktas som en självbekännelse.

Denna bok, som till författare har en viss kapten Theodore Canot fick i borta 80 år vänta på att komma i tryck. Den skrevs nämligen någon gång på 1850-talet. Vad det var som legat i vägen för bokens offentliggörande tidigare kan nu inte sägas, men det antas att Canots släktingar inte velat låta komma till allmänhetens kännedom, vilket raskin Canot var.

Hans skildringar av slavhandeln och slavtransporterna över havet utgör sannoligen en läsnings, som kan komma en människa att rycka över de gräsligheter, som tillfälligt. Att kapten Canot var lika god kälskapare som alla de andra framgår däruv, att han berättar om grymheterna som om det skulle vara den naturliga saken i världen. Det är som allt detta var som det skulle vara.

"Handel med svart elfenben" var den förskönlade omskrivningen för det omänskliga geschäftet och under det namnet gånge sig ett bland de lumpaste schackrande, som någonsin ägt rum.

Kapten Canot, som valt det ekonomiskt lukrativa yrket att transportera slavar från Guinea-kusten till Amerika, berättar att det allra största antalet svarta köptes av negrer eller arabiska slavhandlare. De slaverförsäljare negrerna utgjordes mestadels av negerhövdingar, vilka till och till låg i krig med andra negerhövdingar. De krigsfångarna, som kommit i en dylik negerhövdingas händer, såldes som slavar. Detta fann dessa "konungar" på självallet, att de aldrig kunde sätta deras rättighet härvidlag i fråga.

Men det var inte alltid som negerhövdingarna förde krig. När en slavhandlare så kom och ville köpa ny "vara", fömdo hövdingen sina fångelser och sålde de inspråkade brottslingarna. Det frågas också emellanåt att det inte fanns några brottslingar i fångelserna. Det svarta majestätet visade dock också att avhjälpna denna kalamitet. Han kände alla sina undersåttar, både män och kvinnor, och hade väl reda på allt vad de gjort eller underlåtit att göra.

En slavskeppare berättar

Slavhandel på Afrikakusten. Efter en teckning av Chodovick.

När den vitskinnade slavhandlaren kom och vinkade med sin "rariteter" — annars tämligen värdelösa, men åtråvärda i en svartings ögon — erinrade sig den lille potentaten dessa betydelselösa småsnyder. De fick nu tjäna som förevändning, och monarken skickade sitt livgarde för att hämta de olyckliga ur deras hyddor för bestraffning. Av nåd såldes de som slavar. Negerhövdingarna var för övrigt inte sämre än de tyska furstar, som ännu på Fredrik den stores tid sålde sina undersåttar till soldater i främmande länders tjänst.

Den köpande slavhandlaren kunde föra en ståtlig karavan till kusten. Och negerhövdingen var några odugliga framladdningsgevar, en röd frack med guldguloner (av mässing), en trekantig hatt med granna fjädrar eller något annat lika värdelöst rikare.

Vid kusten var det slavskeppets kapten, som övertog den levande varan och fick ansvar för densamma. Hade de stackars slaverna hittills varit hårt behandlade var detta ett intet mot det helvete, som de nu gick till mötes. Då inte alla de svarta, vilka med slavaravan samlats till kusten, var lämpade för den långa överfarten till Amerika, och då fartygets skeppares inkomster stod i proportion till det skick, var "varan" kom avnärmarna i Amerika till handa, underkastade han sina blivande "passagerare" en noggrann undersökning.

För att i högsta möjliga mån minskade det antal stackare, som kom till kusten i så uselt tillstånd, att de inte mottogs för överfart, hade slaververantörerna anställt

skriver Canot med makaber uppriktighet, "fröjdade sig hajarna".

För att kunna hålla åtminstone något så när rent litet de mera mänskligt lagda kaptenerna, när sjöängsten det tillät, de svarta vistas i fria luften. De drevs två och två sammankallade upp på däck, där de måste tvätta varandra med saltvatten. De hyggliga skepparna lät dem även inta sina måltider, som bestod av ris eller bönor, på däck.

Hyste slavskepparna frukten för att hemsökas av farsoter, så fruktade de — sedan England förbjutit all slavhandel — ännu mer att komma inom räckhåll för ett engelskt örlogsfartyg, vilket gjorde processen kort med slavskeppens befäl och besättning, om det fann några svarta ombord. Emmellertid fanns det en lucka i den engelska lagen, som möjliggjorde för en samvetslös slavskeppare att radda sitt eget skinn, även om han gick förlustig hela den last han förde ombord. Det måste nämligen finnas levande bevis ombord för att Adar äga, att fartyget var uttän i oölycka ärenden.

Det hände emellertid ytterst sällan att örlogsfartyg, som prejat ett slavskepp, fann några svarta ombord. Canot berättar hur en kapten Homans bar sig åt för att en engelsk örlogsmann, som prejat honom, inte skulle finna "svart elfenben" i lasten.

Som vinden hade varit varig hade örlogsmannen efter det den fått slavskeppet i sikte på morgonen behövt hela dagen för att komma inom skothåll och det började redan mörkna, när slavskeppet prejades. Kapten Homans lät då besättningen driva de ombordvarande sexhundra svarta upp på däck, där den tunga ankarkättingen lags upp i långa bukter runt fartyget. Vid denna kätting fastgjordes de intill varandra fastlänkade slaverna, medan det tunga ankaret surrades vid ena kranbalken.

Redan hörde man årlagen från den prejande örlogsmannens båt, då Homans lät kapa surringen som höll fast ankaret.

